

28.08.2018

3740 /B/99-99-B-01-02-14/ПК

## Податкова консультація

Державна фіскальна служба України розглянула Ваше звернення про отримання індивідуальної податкової консультації (далі – ПК) щодо окремих питань відносно договорів про спільну діяльність та керуючись ст. 52 Податкового кодексу України (далі – ПКУ), та повідомляє.

Відповідно до пункту 1 статті 42 Господарського кодексу України від 16.01.2003 N 436-IV (далі – ГКУ) підприємництво - це самостійна, ініціативна, систематична, на власний ризик господарська діяльність, що здійснюється суб'єктами господарювання (підприємцями) з метою досягнення економічних і соціальних результатів та одержання прибутку.

Згідно з п. 64.6 ст. 64 ПКУ на обліку у контролюючих органах повинні перебувати угоди про розподіл продукції, договори управління майном (крім договорів щодо операцій, визначених у другому реченні абзацу другого пп. 5 п. 180.1 ст. 180 ПКУ) та договори про спільну діяльність на території України без створення юридичних осіб, на які поширюються особливості податкового обліку та оподаткування діяльності за такими договорами (угодами), визначені Кодексом.

У контролюючих органах не обліковуються договори про спільну діяльність, на які не поширюються особливості податкового обліку та оподаткування спільної діяльності, визначені ПКУ. Кожен учасник таких договорів перебуває на обліку у контролюючих органах та виконує обов'язки платника податків самостійно.

Взяття на облік договору здійснюється шляхом додаткового взяття на облік учасника договору про спільну діяльність як платника податків - відповідального за утримання та внесення податків до бюджету під час виконання договору.

На сьогодні особливості оподаткування для договорів про спільну діяльність встановлені ПКУ стосовно податку на додану вартість.

Відповідно до пп. 14.1.139 ст. 14 та п. 180.1 ст. 180 ПКУ для цілей оподаткування платником податку є, зокрема:

будь-яка особа, що провадить або планує провадити господарську діяльність і реєструється за своїм добровільним рішенням як платник податку у порядку, визначеному ст. 183 ПКУ;

особа, що веде облік результатів діяльності за договором про спільну діяльність без утворення юридичної особи.

Пунктом 3.5 розділу III Порядку обліку платників податків і зборів, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 09.12.2011 N 1588 (у редакції наказу Міністерства фінансів України від 22.04.2014 N 462), зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 29.12.2011 за N 1562/20300 (далі – Порядок), визначено, що підставою для взяття на облік договору про спільну діяльність є прийняття контролюючим органом рішення про реєстрацію його платником ПДВ.

Згідно з пунктом 4.6 розділу IV Порядку, для взяття на облік договору про спільну діяльність уповноважена особа подає до контролюючого органу за

своїм основним місцем обліку одночасно із реєстраційною заявою платника ПДВ заяву за формою N 1-ОПП та копію договору (контракту) про спільну діяльність.

Таким чином, договори про спільну діяльність між фізичними особами – підприємцями обліковуються в контролюючих органах за умови, що на такі договори поширюються особливості податкового обліку та оподаткування діяльності за такими договорами, визначені положеннями ПКУ, і уповноважена особа за такими договорами зареєстрована платником ПДВ.

Для цілей оподаткування дві чи більше особи, які здійснюють спільну діяльність без утворення юридичної особи, вважаються окремою особою у межах такої діяльності.

Стаття 176 ПКУ для забезпечення виконання податкових зобов'язань доручає платникам податку вести облік доходів і витрат в обсягах, необхідних для визначення суми загального річного оподатковуваного доходу, у разі якщо такий платник податку зобов'язаний подавати декларацію або має право на таке подання з метою повернення надміру сплачених податків, у тому числі при застосуванні права на податкову знижку.

Особи, які мають статус податкових агентів, зобов'язані, зокрема, своєчасно та повністю нараховувати, утримувати та сплачувати (перераховувати) до бюджету податок з доходу, що виплачується на користь платника податку та оподатковується до або під час такої виплати за її рахунок; подавати у строки, встановлені ПКУ для податкового кварталу, податковий розрахунок за ф. 1ДФ суми доходу, нарахованого (сплаченого) на користь платників податку, а також суми утриманого з них податку до контролюючого органу за місцем свого розташування (п. 176.2 ст. 176 ПКУ).

Згідно п. 177.8 ст. 177 ПКУ під час нарахування (виплати) фізичній особі – підприємцю доходу від здійснення нею підприємницької діяльності, суб'єкт господарювання та/або самозайнята особа, які нараховують (виплачують) такий дохід, не утримують податок на доходи у джерела виплати, якщо фізичною особою - підприємцем, яка отримує такий дохід, надано копію документу, що підтверджує її державну реєстрацію відповідно до закону як суб'єкта підприємницької діяльності. Це правило не застосовується в разі нарахування (виплати) доходу за виконання певної роботи та/або надання послуги згідно з цивільно-правовим договором, коли буде встановлено, що відносини за таким договором фактично є трудовими, а сторони договору можуть бути прирівняні до працівника чи роботодавця відповідно до п.п. 14.1.195 та п.п. 14.1.222 п. 14.1 ст. 14 ПКУ.

Відповідно до п.п. 1 п. 292.1 ст. 292 ПКУ доходом фізичної особи – підприємця – платника єдиного податку є дохід, отриманий протягом податкового (звітного) періоду в грошовій формі (готівковій та/або безготівковій), матеріальній або нематеріальній формі, визначений п. 292.3 ст. 292 ПКУ. При цьому до доходу не включаються отримані такою фізичною особою пасивні доходи у вигляді процентів, дивідендів, роялті, страхові виплати і відшкодування, а також доходи, отримані від продажу рухомого та нерухомого майна, яке належить на праві власності фізичній особі

та використовується в її господарській діяльності.

Згідно з п. 296.1 ст. 293 ПКУ платники єдиного податку першої – третьої груп ведуть облік у порядку, визначеному пп. 296.1.1 – 296.1.3, а саме: платники єдиного податку першої і другої груп та платники єдиного податку третьої групи (фізичні особи – підприємці), які не є платниками податку на додану вартість, ведуть Книгу обліку доходів шляхом щоденного, за підсумками робочого дня, відображення отриманих доходів.

Форма книги обліку доходів, порядок її ведення затверджуються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику. Для реєстрації Книги обліку доходів такі платники єдиного податку подають до контролюючого органу за місцем обліку примірник Книги, у разі обрання способу ведення Книги у паперовому вигляді.

У відповідності до п. 296.2 ст. 296 платники єдиного податку першої та другої груп подають до контролюючого органу податкову декларацію платника єдиного податку у строк, встановлений для річного податкового (звітного) періоду, в якій відображаються обсяг отриманого доходу, щомісячні авансові внески, визначені п. 295.1 ст. 295 ПКУ.

Отже, для договору про спільну діяльність між фізичними особами – підприємцями, які не зареєстровані платниками ПДВ, немає підстав для взяття на облік в контролюючих органах, а відтак, фізичні особи – підприємці вважаються окремими особами у межах такої діяльності та ведуть облік доходів і звітують відповідно до вимог ПКУ.

Відповідно п. 52.2 ст. 52 ПКУ податкова консультація має індивідуальний характер і може використовуватися виключно платником податків, якому надано таку консультацію.